

Rok na Gemeri - Zimný festival zvykov a obyčají Gemera

20. - 23. 11. 2024 Rožňava, Rejdová

K zimnému obdobiu v Košickom kraji už tradične patrí aj unikátny zimný festival Rok na Gemeri. Organizátorom 29. ročníka je Gemerské osvetové stredisko, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja (KSK). Záštitu nad podujatím prevzal predseda KSK Rastislav Trnka.

„Tento ročník festivalu sa nesie v znamení tajomného obdobia plného mágie, povier a rituálov – stridzích dní. V termíne od 20. do 23. novembra 2024 je pre návštevníkov pripravený pestrý program v Dome tradičnej kultúry Gemera v Rožňave, ktorý vyvrcholí galaprogramom folklórnych súborov. Ide o naozaj výnimočné podujatie, ktoré je očakávanou bodkou za festivalovou sezónou v Košickom kraji,“ hovorí predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka. Medzi novinky festivalu patrí séria zážitkových aktivít pre verejnosť v tradičnej drevenici v Rejdovej, kde nositelia tradícií vytvoria autentickú predvianočnú atmosféru a podčiarknu magickú podstatu stridzích dní.

Od stredy 20. novembra sú pripravené tvorivé dielne pre deti. V hrnčiarskej a textilnej dielni môžu vyrábať figúrky čarodejníc z hliny a textilu. V ďalších dielňach si prostredníctvom tradičných techník z drôtu, šúpolia a vlny vytvoria magické predmety a vianočné ozdoby. Muzikantská a tanečná dielňa ponúknu zážitkovú výučbu tradičných pohybovo-rytmických hier a predstavia pastierske nástroje. V gastrodielni Domu tradičnej kultúry Gemera si deti spolu s členkami folklórnej skupiny Genšky vyvešia budúce povolanie – remeslo, pomocou veštenia z domácich pirohov.

„V minulosti ľudia považovali tmavé dni za obdobie, kedy zlo nadobúdalo prevahu nad dobrom a ožívali nepriaznivé sily. Na ochranu používali rôzne predmety a rastliny s magickými ochrannými vlastnosťami. Rituály vykonávali nielen na odohnanie zla, ale aj pre zabezpečenie dobrého nasledujúceho roka. V stredu 20. 11. o 17:00 sa presunieme do Chiški u Kriški v Rejdovej, kde folklórna skupina Bystranky predvedie, ako sa v Rožňavskom Bystrom dievčatá na Ondreja zabávali a predpovedali meno budúceho ženicha. Etnologička Katarína Babčáková priblíži zvyky našich predkov počas stridzích dní. Návštevníci si vyskúšajú aj liatie olova, ako sa to robievalo kedysi. Nasledujúci deň, 21. 11., sa v Chiške u Kriški folklórna skupina Genšky z Honiec spolu s Máriou Brdárskou-Janoškou z Rejdovej podelia o zvyky na Luciu a zapoja divákov do varenia a veštenia z pirohov,“ opisuje program Mária Hlaváčová z Gemerského osvetového strediska v Rožňave.

Rozprávka *„(Ne)bojsa!“* na motívy Pavla Dobšinského je veselým príbehom pre deti i dospelých o mladíkovi, ktorého sudička obdarí krásou a silou, no uberie mu z rozumu a nechtiac mu pridá nebojácnosť. V piatok 22. 11. o 17:00 sa sála Domu tradičnej kultúry Gemera premení vďaka vystúpeniu Potulného dividla J+T na rozprávkové kráľovstvo plné lásky a porozumenia.

Počas festivalu bude v Dome tradičnej kultúry Gemera aj predajná výstava ľudových výrobkov od remeselníkov združených v Remeselníckom inkubátore KSK, kde si návštevníci môžu vybrať originálne vianočné darčeky.

Vyvrcholením festivalu bude sobotný galaprogram s názvom *„Peršie kostiel, potom postiel“*, ktorý začne o 18:00 v divadelnej sále Obchodno-kultúrneho centra (OKC) v Rožňave. Program prevedie divákov životnými osudmi dvoch ľudí cez tému lásky, rodinných vzťahov, dedinských zábav a sobášov do iných obcí. Pod vedením režiséra Jána Liptáka vystúpia kolektívy z horného Gemera spolu s hosťami,

programom bude sprevádzať moderátorka večera Diana Semanová. Lístky na galaprogram je možné zakúpiť v predpredaji v Gemerskom osvetovom stredisku alebo hodinu pred začiatkom predstavenia priamo v OKC.

Festival z verejných zdrojov podporil hlavný partner podujatia Fond na podporu umenia.

Aktuálne informácie zo života Gemerského osvetového strediska sledujte na našej stránke www.gos.sk a na našich sociálnych sieťach, ktoré nájdete jednoducho ako @gos.roznava.

Tešíme sa na Vašu návštevu!

*Kontaktná osoba:
Mgr. Mária Hlaváčová
Gemerské osvetové stredisko, Betliarska 8, Rožňava
hlavacova@gos.sk, 0915 884 135*